

۲۰۱۵/۰۵/۲۰

نصیبہ اکرم حیدری

«خطاب به مردم افغانستان»

تبصره و معذرت پورتال

از آنجا که موضوع مورد بحث بالای «خطاب به مردم» است که سردار محمد داؤد خان به تاریخ اول سنبله ۱۳۵۲ شمسی از ورای امواج رادیو افغانستان به سمع مردم رسانیده بودند، نه بالای بیانیه ۲۶ سرطان. قسمت اول نوشته میرمن محترمه نصیبہ اکرم حیدری که اصل بیانیه ۲۶ سرطان ۱۳۵۲ سردار شهید را هم در آغار قبل از خطاب به مردم با خود داشت، به اثر یک غلط فهمی از نشر باز مانده بود. اینک این مطلب مهم و تأریخی را به صورت مکمل تکراراً به نشر می سپاریم تا سوء تفاهمی در زمینه رخ ندهد.

** * **

به توجه مسؤولین پورتال وزین افغان جرمن آنلین!

در نوشته هفته قبل به شما خوانندگان گرانقدر وعده نموده بودم تا اصل " بیانیه خطاب به مردم را" از نوار ثبت شده شهید سردار محمد داؤد خان دوباره روی کاغذ ریخته و با شما شریک سازم، تا توانسته باشم صدای بس پر احساس این خادم واقعی وطن، این رهبر با شہامت و این قهرمان شهید را یک بار دیگر به وطن پرستان واقعی اهداء نمایم. اینک خوشوقتم که توانستم به این وعده وفا نمایم و آن بیانیه مهم و تأریخی اولین رئیس جمهور افغانستان عزیز را در ذیل به مطالعه شما عزیزان تقدیم نمایم. نصیبہ اکرم حیدری

** * **

بیانیه اعلام نظام جمهوری

که به تاریخ ۲۶ سرطان ۱۳۵۲ ش

از طرف سردار محمد داؤد خان مرحوم نشر شده بود

با ۲۶ سرطان ۱۳۸۵ هـ ش ۳۳ سال از تحول ۲۶ سرطان ۱۳۵۲ هـ ش و از بنیانگذاری جمهوریت در افغانستان می گذرد. این تحول بزرگ، صفحه جدیدی را در تاریخ کشور گشود و به نظام سلطنتی با یک عمر بیش از دو صد سال خاتمه بخشید. در اعلامیه جمهوریت که از طرف بانی آن، سردار شهید محمد داؤد خان بیان گردید، این هدف اساسی، برای ایجاد يك افغانستان نوین، مضمّن بود:

د پانو شمیره: له ۱ تر ۱۲

افغان جرمن آنلین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی دلیکنیزی بنی پاروالی د لیکوال په غاړه ده، هبله من یو خپله لیکنه له رالیرولو مخکې په خیر و لولئ

خواهران و برادران عزیز سلام!

بنده در طول مدت مسؤولیت های مختلف در خدمت وطن همیشه در جست و جوی هدفی بودم که برای مردم افغانستان مخصوصاً طبقه محروم و نسل جوان مملکت ما يك محیط مثبت و واقعی نشو و نمای مادی و معنوی میسر گردد، و در آن همه افراد وطن ما بدون تبعیض و امتیاز در راه تعالی و عمران وطن خود سهم گرفته و احساس مسؤولیت نمایند. مدت ها سپری شد و مساعی زیادی بعمل آمد تا عواملی را که نظر به تجارب به شکل های مختلف مانع رسیدن به چنین هدفی می شدند، تدریجاً از بین برداریم و مخصوصاً در مملکت امنیت قابل اعتباری قایم سازیم که تحول مثبت اقتصادی و اجتماعی را به صورت سالم اجازه بدهد. به نسل جوان احساس مصوونیت بخشد و از نشو و نمای خرافی و ارتجاعی جلوگیری نماید. پس از طی این مراحل، دیگر علتی سراغ نداشتیم که در وطن ما صفحه جدیدی به غرض رسیدن به هدف فوق باز نگردد. من برای سعادت وطن خود جز قایم ساختن یک دیموکراسی واقعی و معقول که اساس آن بر خدمت به اکثریت مردم افغانستان برقرار باشد، راه دیگری سراغ نداشتیم و ندارم. به نظر بنده تهداب اصلی چنین یک وضع اجتماعی تأمین کامل حقوق مردم و اعتراف کامل به اصل حاکمیت ملی است که باید به دو اصل فوق ظاهر و یا پوشیده خللی وارد نشود.

این آرزوی مقدسی بود که مرا وادار ساخت، ده سال قبل من و رفقایم پیشنهاد آخرین خود را به حضور شاه سابق پیش و تطبیق آنرا برای خیر و سعادت ملت تمنی کنیم. آن آرزوی مقدس چرا به این بی سر و سامانی مملکت منجر گردید و چرا آن رفقای ضعیف النفس از اصل هدف منصرف و راه خطا را تعقیب کردند، داستانی است بس طولانی که تفصیل آن درین فرصت کوتاه گنجایش ندارد و در فرصت مساعد البته به اطلاع هموطنان عزیز رسانیده خواهد شد. بهر صورت نتیجه آن شد تا آن امید های دیرینه و آن آرزوهای نیک به دیموکراسی قلابی که ابتداء تهداب آن بر عقده، منافع شخصی، طبقاتی و بر تقلب و دسایس، بر دروغ، ریا و مردم فریبی استوار گردیده بود، مبدل گردید. اما تمام این تبلیغات دروغین در ظرف همین ده سال نتوانست حقایق تلخ را که عبارت از انحطاط و ورشکستگی مطلق وضع اقتصادی، وضع اداری، وضع اجتماعی و سیاسی مملکت باشد، از انظار ملت افغانستان و دنیای خارج بپوشاند. خلاصه دیموکراسی یعنی حکومت مردم به یک انارشیزم و رژیم سلطنت مشروطه به یک رژیم مطلق العنان مبدل شده و هر کدام ازین قدرت ها به جان هم دیگر و به جان مردم افتادند و پیروی از فورمول تفرقه انداز و حکمرانی کن، آتشی را در سرتاسر مملکت افروختند تا بتوانند در سایه این فضای ملوث و تیره و تار از بدبختی و فقر و فلاکت مقاصد شوم مادی و ممکن سیاسی خود را حاصل نمایند.

وطن دوستان در هر گوشه و کنار مملکت که بودند این حالت رقتبار وطن خود را با یک دنیا تأسف و تالم نگاه می کردند و به امید آنکه امروز و فردا این دستگاه فاسد و فرسوده بالاخره از وضع بدبخت ملت مطلع و به اصلاح خود خواهد کوشید، انتهای صبر و تحمل را به خرچ دادند. اما نتیجه ثابت ساخت که این امید بکلی بی جا و رژیم و دستگاه

د پانو شمیره: له ۲ تر ۱۲

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلپکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکي په خیر و لولئ

دولت به حدی فاسد گردیده که دیگر امید و انتظاری برای اصلاح آن باقی نماند. لذا همه وطن دوستان و خصوصاً اردوی افغانستان تصمیم گرفت که دیگر به این نظام فاسد خاتمه داده شده و وطن ازین ورطه بدبختی نجات یابد.

هموطنان عزیز!

باید به اطلاع شما برسانم که دیگر این نظام از بین رفت و نظام جدیدی که عبارت از نظام جمهوریت است و با روحیه اسلام موافق است، جا گزین آن گردید. من از صمیم قلب این اولین جمهوریت افغانستان عزیز را به شما تبریک می گویم و آنرا برای سعادت و سرفرازی افغانستان عزیز و ملت افغانستان مسعود و میمون می خواهم. اردوی فداکار افغانستان به هر کجا و گوشه و کنار مملکت که هستید، این موفقیت را به همه تان تبریک می گویم. یقین دارم همچنان به وظایف خود که عبارت از تأمین امنیت و حفظ حاکمیت ملی افغانستان است مواظب خواهید بود. نظام نوین طبعاً باخود ریفورم های بنیادی دارد که تفصیل آن درین فرصت کوتاه ممکن نیست و در آینده نزدیک به اطلاع هموطنان عزیز خواهد رسید.

سیاست خارجی افغانستان به اساس بیطرفی عدم انسلاک در پیمان های نظامی و قضاوت آزاد خود مردم افغانستان استوار خواهد بود. سیاست بین المللی افغانستان بر اساس تمنیات ملی کشور برای حیات مادی و معنوی مردم ما مطرح گردیده است. از روی مساعی و آرزو های ملی ما به طور واضح معلوم می شود که برآوردن تمنیات ما بیشتر از همه به صلح جهان نیازمند است. هیچ کشور جز در پرتو صلح گیتی نمی تواند در آرزو های ملی خود موفق شود. چون ما بیشتر از همه کس خود را نیازمند سعی در راه انکشاف مملکت خود می دانیم، بیشتر از همه کس خواهان صلح و سلم جهان هستیم، ازین رو پایه نخستین سیاست افغانستان صلح خواهی و دوستی با همه مردم و ملل جهان است. درین آرزو از هیچگونه تبعیض در مورد هیچ کشور یا مردم، چه خورد و یا چه بزرگ، چه دور و یا چه نزدیک، در نزد ما وجود ندارد. این اراده مستقل از تمنیات مردم افغانستان سرچشمه می گیرد. عنصری که سیاست بیطرفانه عنعنوی افغانستان را امتیاز می بخشد، صداقت و صمیمیت آشکار آن است که از استقلال اراده ملی مردم افغانستان نمایندگی می کند.

به این اساس روابط مؤدت افغانستان را با دول متحابه بر پایه تزلزل ناپذیر استوار نگاه داشته و در توسیع و تشدید مزید آن از طریق دیپلوماسی، تماس های شخصی، ایجاد و جلب همکاری بین المللی، سعی بعمل خواهد آمد و آرزوی ما این است که از آن نتایج مثبت و عملی گرفته شود. این نظام اساسات منشور ملل متحد را که هدف آن سعادت و آرامش دنیای بشری است، ملحوظ و محترم می شمارد. در مورد روابط ما با پاکستان که یگانه کشوری است که روی قضیه پشتونستان با آن اختلاف سیاسی داریم و تا کنون به حل آن موفق نگردیده ایم، سعی دایمی ما برای یافتن راه حل قضیه پشتونستان دوام خواهد کرد.

در خاتمه یک بار دیگر این موفقیت بزرگ ملی را به همه هموطنان عزیز خویش تبریک گفته و از همه وطن پرستان، خاصه اردوی فدا کار افغانستان که از هیچگونه سعی و کوشش مقدور و خالصانه دریغ ننموده اند، از صمیم قلب

د پانو شمیره: له ۳ تر ۱۲

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابلئې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالې د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ

اظهار تشکر و امتنان خود را تقدیم می کنم. چون سعی و آرزوی ما نمی تواند نقطه انجام داشته باشد، دوام این همکاری از طرف همه افراد، طبقه جوان کشور از تمنیات قلبی همه ما است که به دریافت آن امید قوی دارم.

زنده باد افغانستان

پاینده باد جمهوریت

بیانیه

«خطاب به مردم افغانستان»

سردار شهید محمد داؤد خان اولین رئیس جمهور افغانستان

که شب اول سنبله سال ۱۳۵۲ هـ ش از رادیو افغانستان پخش شد

هموطنان گرامی

میدانند که تاریخ استرداد افغانستان در حقیقت ۶ جوزا است. اما از سالیان دراز معمول برین شد که یاد بود آنروز مقدس ملی در اول سنبله تجلیل گردد. امسال هم به پیروی از تعامل گذشته خود را وجداناً مکلف میدانم تا تبریکات خود را به مناسبت این روز فرخنده بهمه هموطنان گرامی تقدیم کنم.

سه پیکار بزرگ ملت افغانستان در برابر تجاوز استعمار گواه بزرگ و انکار ناپذیری است از فدا کاری، وطن دوستی و عزم شکست نا پذیر مردم ما.

استرداد استقلال کشور که پنجاه و چهار سال قبل به همت رهبران جلیل القدر افغانستان و به نیروی اردو و لشکر های ملی و فدا کار ملت افغان صورت گرفت بار دیگر نمونه کاملی از همین مفهوم بود.

ما خدمات فراموش ناشدنی اعلیحضرت غازی امان الله خان و اعلیحضرت غازی محمد نادر شاه شهید و آن مردان بزرگ را که در صف اعلی مجادله با بیگانگان قرار داشتند و قربانی های فرزندان این سرزمین را که با رشادت فطری و آزادیخواهی در راه آزادی جان سپردند، بنظر تقدیر و احترام نگریسته به ارواح تمام شهدای معركة استقلال درود فراوان میفرستم."

بعد از یک تحلیل همه جانبه از اوضاع جاری کشور در ساحات اقتصادی، اجتماعی و سیاسی افغانستان، مؤسس جمهوریت بیانیه خویش را چنین ادامه دادند:

د پانو شمیره: له ۴ تر ۱۲

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکي په څیر و لولئ

تجربه برخی از کشور های دیگر که به رشد اجتماعی - اقتصادی خویش آغاز کردند موید این است که شتاب زده گی و دست زدن به هر وسیله ممکن و نا ممکن برای رفع فوری عقب ماندگی های قرون و اصلاح فوری تمام امور کاریست طفلانه و عملی است بی نتیجه. لذا باید با درایت و متانت با سنجش دقیق و با استفاده از حد اکثر امکانات به غرض اصلاح جامعه و تامین شرایط برای بهبودی وضع مردم آغاز کرد. باید قدم به قدم ساحة فعالیت های عملی را بسط و گسترش داد، مرحله به مرحله به پیشرفت. شرط ضروری انجام موفقانه وظایف مبرم ملی با شرکت قاطبه مردم در حیات اقتصادی، اجتماعی و سیاسی کشور است.

هموطنان، اکنون در مرحله قرار داریم که سوال هائی زیادی مطرح است:

چه کرده میتوانیم؟ از کجا باید شروع کرد؟ به کدام جهت باید رفت؟

برای جواب به این پرسشها باید قبل از همه اعلام داشت که در اوضاع و احوال کنونی وظیفه عمده و مبرم و ضروری دولت جمهوری جوان افغانستان تحکیم پایه های رژیم جمهوری، تامین امنیت کامل، مصونیت و رعایت قانون در کشور است تا شرایط سالم و مطمئن دیموکراتیک برای مردم سراسر افغانستان بدون تبعیض و امتیاز آماده گردد و در زود ترین فرصت کمیسیونی به غرض مطالعه و تدوین مسوده قانون اساسی جدید جمهوریت تعیین و پس از طی مراحل قانونی و تصویب آن از طرف لویه جرگه افغانستان به مرحله انفاذ درآید و دیموکراسی حقیقی تحقق یابد. دولت جمهوری افغانستان خواهان تحول عمیق و اساسی در نظام اجتماعی کشور است. دولت با در نظر داشت و ایفای وظایف متذکره و به موازات آن در اجرای وظایف ذیل مجدانه سعی خواهد کرد:

۱ - اصلاحات اساسی

با از بین رفتن رژیم گذشته اکنون امکان آن بوجود آمده است که کلیه قوای دولتی بدست مردم و استقرار حاکمیت ملی در وجود جمهوریت جوان و دیموکراتیک افغانستان متمرکز گردد.

حاکمیت ملی

خوشبختانه جمهوریت جوان از پشتیبانی صمیمانه اکثریت مردم افغانستان برخوردار است و از منافع اوشان نمایندگی میکند.

در آینده بر اساس قانون اساسی جمهوریت که نافذ میگردد، تجدید انتخابات هیئت دولت جمهوری و تفکیک قوای دولت بر اساس تساوی حقوق و اشتراک قانونی مردم افغانستان صورت خواهد گرفت.

د پانو شمیره: له ۵ تر ۱۲

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلپکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له رالپولو مخکي په څير و لولئ

دولت جمهوری بمنظور دفاع از تمامیت ارضی و استقلال وطن ما افغانستان و حاکمیت ملی که از وظایف مقدس آن است با در نظر داشت موازنه قوا درین منطقه دنیا، قوای مسلح و قدرت دفاعی کشور را تقویه خواهد نمود. اردوی جوان افغانستان دیگر یک اردوی جمهوریت است.

دولت جمهوری دستگاه اداری دولت را از لحاظ پرسونل، شیوه های کار، سادگی و سرعت عمل و سیستم اداره تصفیه و اصلاح خواهد کرد و آنرا سر از نو تشکیل و تکامل خواهد داد.

دولت جمهوری افغانستان که براساس منافع همگانی در نتیجه فداکاری مردم وطنپرست بوجود آمده است، بسط و توسعه حقوق از آزادیهای اساسی دیموکراسی را در وجود قانون اساسی جمهوریت و دیگر قوانین متمم آن بخاطر ترقی و تکامل جامعه، استحکام نظام جدید و پیشرفت مادی و معنوی لازم می شمارد.

دولت جمهوری افغانستان برای تامین آزادیهای مردم در چوکات منافع ملی و مصالح رژیم جمهوری از همین اکنون به اقدامات مقتضی متوسل خواهد شد.

مساله ملی

افغانستان کشوری است که در آن اقوام برادر مختلف زندگی دارند، رشته های مختلف، این ساکنین افغانستان را بهم پیوند می دهد که در تاریخ طولانی کشور سرنوشت مشترک داشته و در راه استقلال و آزادی کشور متحدانه مبارزه کرده اند، در ایجاد فرهنگ مشترک ملی باهم همکاری نموده اند.

لذا دولت جمهوری برای ایجاد واقعی روابط مادی و معنوی بین مردم افغانستان بر اساس برابری، برادری و دوستی سعی مینماید و در پی آنست که همه انواع و اشکال تبعیض را ریشه کن سازد.

۲- اصلاحات اقتصادی

افغانستان از لحاظ اقتصادی کشوری است در حال رشد و رفع این عقب ماندگی مستلزم آنست که گام های سریع و وسیعی درین زمینه برداشته شود تا تحولات بنیادی درین مورد اجرا گردد و یک اقتصاد ملی مستقل مترقی هماهنگ و بر اساس پلان و بر پایه ساینس و تکنولوژی معاصر باید ایجاد شود.

توسعه صنایع

دولت جمهوری افغانستان ایجاد صنایع سنگین از قبیل صنایع استخراج معادن، ایجاد صنایع فلز کاری و ماشین سازی، صنایع کیمیاوی و برق را که ضامن پیشرفت سریع اقتصاد و تحکیم استقلال کشور است حایز اهمیت بزرگ می شمارد و در تحت سکتور اقتصادی دولتی اقدامات جدی را در زمینه مرعی خواهد داشت. استفاده از معدن حاجیگک بمنظور ایجاد کارخانه ذوب آهن و صنعتی ساختن کشور آرزوی دیرین ماست.

د پانو شمیره: له ۶ تر ۱۲

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلېکنې د لېکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په څير و لولئ

دولت جمهوری، سرمایه گذارهای خصوصی و تشبثات فردی را در رشته ایجاد صنایع کوچک و متوسط و صنایع دستی تشویق و حمایت خواهد کرد و همکاریهای لازم را بین سرمایه های دولتی و خصوصی بمنظور ترقی، هماهنگی و رشد متعادل اقتصاد ملی بصورت مختلف بوجود خواهد آورد.

دولت جمهوری حمایت از صنایع ملی، صنایع دستی و هنرهای ملی را وظیفه جدی خود می شمارد و سیاست حمایتی را از صنایع و تجارت داخلی در برابر رقابت اموال و سرمایه های خارجی در پیش خواهد گرفت.

تجارت

دولت جمهوری تجارت خارجی کشور را به اساس یک تجارت رهنمایی شده بر روی منافع ملی رهبری خواهد کرد.

در ساحه پولی و مالی

دولت جمهوری اسعار خارجی را در کشور کنترل جدی خواهد کرد. دولت از دوران پول در بازار سیاه سر سود فاحش جلوگیری بعمل خواهد آورد.

دولت جمهوری افغانستان سیستم مالیاتی کشور را براساس رجحان دادن مالیات مستقیم بر غیرمستقیم اصلاح خواهد کرد.

زراعت

دولت جمهوری افغانستان اصلاحات اراضی را برای منافع اکثریت مردم افغانستان یکی از اقدامات عمده در پروگرام اصلاحات بنیادی خویش در نظر خواهد گرفت. کوپراتیف ها و شرکتهای تعاونی زراعتی تولید و مصرف با اشتراک اکثر زارعین و به نفع آنان به وسیله دولت جمهوری تاسیس خواهد شد.

دولت اراضی بایر را در صورتیکه امکان آن موجود باشد آباد و شبکه های آبیاری را توسعه خواهد داد. همچنان دولت تدابیر علمی را برای بسط و توسعه تربیه حیوانات اتخاذ خواهد کرد.

ساختمان مواصلات و حمل و نقل

دولت جمهوری ساختمان های عامه را مطابق به مقتضیات و شرایط عصر بوجود خواهد آورد، فعالیت های خانه سازی را تسریع خواهد کرد و به بی خانه ها و مستحقین واقعی قرار مقررات آن توزیع خواهد کرد.

دولت شهرسازی را در کشور اصلاح و بخصوص پلان بیست و پنجساله تجدید ساختمان شهر کابل را تطبیق خواهد نمود.

د پانو شمیره: له ۷ تر ۱۲

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلپکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ

دولت شبکه های مواصلاتی را توسعه، شهرها و مراکز عمده اقتصادی کشور را بوسیله راه های اساسی موثر رو باهم وصل و امکان تاسیس شبکه های راه آهن را برای آینده کشور مطالعه خواهد نمود.

دولت جمهوری بمنظور تسریع حمل و نقل و تامین رفاه مردم وسایل ترانسپورته عامه و در درجه اول شرکت های بزرگ ترانسپورته را رهنمائی و تقویت خواهد کرد و در امور سرویس های شهری برای مردم سهولت بیشتری را در نظر دارد.

۳- اصلاحات اجتماعی

در وضع کنونی کشور ما اکثریت مطلق مردم از حقوق و نعمات مادی و معنوی محروم اند و از لحاظ اجتماعی در شرایط دشوار بسر می برند. این وضع رقت بار به هیچ وجه متناسب با مدنیت معاصر و در خور مردم نجیب و مستعد افغانستان نیست، لذا دولت جمهوری افغانستان پروگرام اصلاحاتی ذیل را در نظر دارد:

بهبود شرایط کار

دولت جمهوری برای بهبود شرایط کار، معیشت مامورین و مستخدمین دولتی و سایر مردم اقدامات مقتضی را بعمل خواهد آورد. ارتقا به مقامات دولتی بر اساس شایستگی، تقوا، صلاحیت و سوابق خدمت، روحیه وطن دوستی و عشق به خدمت در راه اعتلا و ترقی وطن، صورت خواهد گرفت.

دولت در جمله نخستین اقدامات خویش حد اقل دستمزد کارگران را متناسب به مخارج زندگی و احتیاجات ضروری مادی و معنوی ایشان و ساعات کار کارگران را تعیین خواهد کرد و اصل مزد مساوی در برابر کار مساوی را برقرار خواهد ساخت.

دولت قانون مترقی و دیموکراتیک کار را بمنظور اصلاح و بهبود شرایط کار و تأمین مصونیت حقوق فردی و اجتماعی کارگران صنعتی و زراعتی وضع و تطبیق خواهد کرد.

دولت جمهوری بیمه های اجتماعی را برای مامورین و مستخدمین دولتی و سایر اتباع کشور نظر به وضع و بنیه مالی خویش تاسیس خواهد کرد و نیز بهبود وضع بلدیه را جزء اقدامات خویش به غرض بهبود شرایط زندگی مردم در نظر خواهد گرفت و در تثبیت کرایه خانه ها، موسسات و دکاکین جداً اقدام خواهد کرد.

ترقی عمومی

دولت جمهوری افغانستان بر پروگرام های معارف تجدید نظر نموده و آنها را اصلاح خواهد کرد. برای امحای بیسوادی عمومی و ایجاد تحول فرهنگی در مملکت بر اساس فرهنگ ملی و مترقی مبارزه خواهد نمود و نسل جوان را با تقوا و با روحیه وطن دوستی و خدمت به مردم پرورش خواهد داد.

دولت تعلیمات ابتدائی عمومی و مجانی را برای تمام کودکان از دختر و پسر از طریق بسط و توسعه مکاتب دولتی تامین خواهد کرد. همچنان زمینه های تعلیمات متوسط و عالی بمنظور پرورش کادر علمی آماده خواهد ساخت.

دولت جمهوری برای بسط و توسعه مطبوعات و انتشارات بمنظور بیداری مردم کمک موثر خواهد کرد و هنرهای ملی تیاتر، سینما و رادیو را تقویه و توسعه خواهد بخشید و همچنان برای ایجاد شبکه تلویزیون در مملکت عندالزوم اقدام خواهد کرد.

دولت به منظور توسعه تحقیقات علمی و تاریخی در باره مدنیت گذشته مملکت برای حفظ آثار باستانی و تحقیقات باستانشناسی و تاسیس موزیم های ملی اقدام لازم را مرعی خواهد داشت. دولت در ایجاد کتابخانه ها به سویه های مختلف و در نقاط مختلف کشور سعی بعمل خواهد آورد.

دولت جمهوری طب معالجوی و شفاخانه های دولتی را بسط و توسعه خواهد داد، تا زمینه تداوی و معالجه برای عموم اهالی کشور، حتی المقدور فراهم گردد. مخصوصاً طب وقایوی را توسعه خواهد بخشید و برای جلوگیری از بیماری های ساری وسایل و تجهیزات لازم را فراهم خواهد کرد. دولت نظر به ایجاب وضع مالی مملکت زایشگاه ها، شیرخوارگاه ها و کودکستان ها را بمنظور حمایه مادران و کودکان و رشد سالم و تربیت نسل جدید ایجاد خواهد کرد.

دولت برای ریشه کن کردن فحشاء، اعتیاد به چرس، تریاک و الکهول به اقدامات جدی متوسل خواهد شد. همچنان علیه گرانی، احتکار و قاچاق جداً مبارزه خواهد کرد.

دولت جمهوری برای ایجاد شرایط لازم جهت تامین و تساوی حقوق زنان افغان با مردان افغان در کلیه شئون حیات اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی اقدام خواهد کرد.

دولت شرایط لازم را حتی المقدور جهت مسکون شدن کوچی ها و همچنان توزیع املاک دولتی را برای مردمان بی زمین فراهم خواهد آورد و آثار حیات بدوی کوچی و عشیره وی را از بین خواهد برد.

د پانو شمیره: له ۹ تر ۱۲

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلپکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ

هموطنان عزیز!

مسلم است که ترقی اقتصادی و اجتماعی و تحول فرهنگی، اجرای ریفورم های بنیادی و تامین دیموکراسی واقعی، با هم ارتباط نزدیک دارند. در وضع سیر تکامل منطقه و جهان تحول عظیم اجتماعی و سیاسی به وقوع پیوسته است و جنبش های ملی و اجتماعی بطور روز افزون اوج میگیرد. نیروهای صلح دوست و آزادیخواه در برابر جنگ و تجاوز در جهان طرفداران بیشتر پیدا می کند. دولت جمهوری جوان افغانستان با در نظر داشت تحولات جهانی و به تاسی از سیاست داخلی مترقی خویش مسایل آتی را در سیاست خارجی خود در نظر میگیرد:

افغانستان همیشه یک کشور صلح دوست بوده و این سیاست بخصوص از طرف دولت جمهوری جوان افغانستان بصورت دوامدار تعقیب میگردد. دولت جمهوری افغانستان در حالیکه به معاهدات عادلانه بین المللی خود وفادار میباشد، معتقد است که با کمک کشورهای عضو سازمان ملل متحد و به اتفاق سایر کشورهای صلح دوست جهان، میتواند در امر تامین صلح و امنیت، رفع تشنجات بین المللی و موفقیت سیاست دینانت، سهم بگیرد.

دولت جمهوری افغانستان معتقد است که باید به سیاست استعمار و نژاد پرستانه خاتمه داده شود. اصل حق تعیین سرنوشت ملل تحقق یابد، آثار تجاوز بر کشورهای عربی از میان برده شود و حقوق ملی مردمان فلسطینی احیاء گردد. سیاست همزیستی مسالمت آمیز میان کشورهای پیرو نظام های اجتماعی مختلف بطور دوامدار تعقیب گردد و به سیاست تجاوز و جنگ خاتمه داده شود و از توسل به قوه در زمینه حل مسایل مورد اختلاف اجتناب بعمل آید. بخاطر اعتقاد به این هدف ها دولت جمهوری افغانستان بر اساس سیاست مستقل صلح جویانه، بیطرفی مثبت و فعال و عدم شرکت در پیمان های نظامی، احترام به منشور ملل متحد، پشتیبانی از نهضت آزادیخواهی، دوستی و همکاری و تحکیم روابط حسنه با تمام کشورهای صلح دوست جهان که بسط و توسعه روابط و همکاری اقتصادی، فنی و فرهنگی به این کشورها، بر مبنای منافع متقابل ملی استوار باشد، اقدام بعمل خواهد آمد.

دولت جمهوری افغانستان به پیروی از اراده آزاد مردم خود یکبار دیگر به تائید از اعلامیه جمهوری به صراحت و صداقت اعلام میدارد که ماهیت سیاست داخلی و خارجی افغانستان را اصل صلح و عدالت، آزادی ملی، حاکمیت ملی و استقلال ملی تشکیل میدهد. بنا برآن تکرار میکنم که زیستن در صلح و تقویة علائق دوستانه، به اساس احترام متقابل به همه مردم و ملل دنیا، یکی از آرزوهای قلبی ما است.

د پانو شمیره: له ۱۰ تر ۱۲

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلېکنې د لېکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ

به حکم اصول همجواری خاطر نشان میسازم که روابط همسایگی نیک دوستی ما با اتحاد جماهیر شوروی خلل ناپذیر است. با همسایه دیگر خود جمهوریت مردم چین مناسبات دوستانه و صمیمانه داریم و آرزو مندیم این دوستی باز هم گسترش یابد.

روابط ما با برادران ایرانی همیشه دوستانه بوده و امیدواریم این روابط دوستانه بیشتر تحکیم گردد. در مورد مناسبات ما با پاکستان باید گفت که متأسفانه این یگانه کشوری است که روی مسئله پشتونستان و حقوق حقۀ برادران پشتون و بلوچ خود با آن اختلاف نظر داریم. دولت جمهوری افغانستان با حوصله و خون سردی کامل در راه پیدا کردن راه حل مسالمت آمیز و شرافتمندانه مسئله ملی پشتونستان مجدانه سعی خواهد کرد. ما عقیده داریم که مناسبات افغانستان و پاکستان با منافع دو کشور و با منافع ترقی و تحکیم صلح در منطقه مطابقت دارد و امیدواریم سر انجام به این امر توفیق خواهیم یافت.

پیوند های معنوی فراوان ما را با کشورهای ملی و مترقی عربی بسته میسازد. ما با کشورهای غیر منسلک جهان سوم بخاطر تامین صلح و مبارزه علیه استعمار، به هر شکلی که باشد، و تبعیض نژادی، همکاری نزدیک خواهیم داشت. رشته های محکم و وجوه مشترک قابل توجه دوستی ما را با هند و بنگله دیش تامین کرده است و خواهان صلح دایمی در نیم قاره میباشیم. درین موقع بيمورد نخواهد بود از تمام موسسات بین المللی و همه ممالک دوست مخصوصاً اتحاد شوروی، اضلاع متحده امریکا، جمهوریت فدرالی آلمان، جمهوریت مردم چین و تمام ممالک دوست که در راه انکشاف و پیشرفت وطن ما سهم گرفته اند، قدردانی نموده و از صمیم قلب از طرف دولت و مردم افغانستان اظهار تشکر نمایم.

هموطنان عزیز!

اجازه میخوام تا با صراحت که خاصه ما افغانها است در روشنی واقعی ترقی خواهانه اسلامی و مطابق به ایجابات عصر و زمان اعلام دارم که دولت جمهوری جوان افغانستان در راه اصلاحات بنیادی، بدون شتاب قدم به قدم و بیاری خدا، بدون لغزش بجانب افراط و تفریط، شجاعانه پیش خواهد رفت. ما مستشعریم که وظیفۀ اساسی دولت جمهوری افغانستان درین مرحله تاریخی عبارت از پایان بخشیدن به نابرابری های اجتماعی، فقر، عقب ماندگی که در طول قرون متوالی دامنگیر کشور ما است، تحکیم استقلال سیاسی و نیل به استقلال اقتصادی میباشد.

دولت جمهوری هرگاه در مرحله مبارزه بخاطر ترقی اجتماعی، ایجاد یک اقتصاد مستحکم ملی، وارد نگردد، استقلال سیاسی کشور و حاکمیت ملی مردم ما به مخاطره می افتد. بخاطر ایجاد یک اقتصاد ملی متکی به ساینس و تکنولوژی معاصر، برای ارتقای سطح زندگی مردم ما لازم است که ریفورم های عمیق و بنیادی

د پانو شمیره: له ۱۱ تر ۱۲

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنی د لیکنیزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ

اقتصادی و اجتماعی اجرا گردد، سکتور دولتی تحکیم و تکامل یابد، کشور صنعتی و صنایع ملی احداث گردد، دیموکراسی در حیات اجتماعی سیاسی و اقتصادی تعمیم یابد.

صرف تحولات انقلابی واقعی کشور را قادر خواهد ساخت که استقلال ملی خویش را تحکیم نماید و با اطمینان به یاری خداوند بزرگ در شاهراه ترقی اقتصادی و اجتماعی گام نهد.

هموطنان عزیز و گرامی!

ایفای این وظایف عظیم ملی ایجاب میکند که درین مرحله خطیر و حساس تاریخی تمام نیروهای ملی و مترقی و تمام طبقات و طندوست کشور در یک جبهه وسیع تحت لوای رژیم جمهوریت جوان کشور متحد گردند و به فضل خداوند جهت اصلاحات بنیادی و ایجاد یک افغانستان نوین مقتدر و مترقی، با شور و شوق وطن پرستانه، با شجاعت و اطمینان به آینده، با سرود انقلابی جمهوری جوان افغانستان عزیز به توکل خالق بی نیاز به پیش روند.

مذهب زنده دلان خواب پریشانی نیست
از همین خاک جهان دیگری ساختن است

زنده و جاوید باد افغانستان

سربلند باد مردم افغانستان

برافراشته باد بیرق جمهوری

و من الله التوفیق

پایان

د پانو شمیره: له ۱۲ تر ۱۲

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلپکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له رالپولو مخکې په څير و لولئ